

2022 – DOSARELE PATRIMONIULUI (XCVII): Lui Eminescu! -
- Al tău geniu peste veacuri rămâne-va pe pământ? –
- ce e „politically correct”? - expresia integrală a sufletului românesc!

de 15 ianuarie - ZIUA CULTURII NAȚIONALE

Dosarele patrimoniului (XCVII)

Anul rugăciunii și sfinților isihasți

Lucrarea ce un mare artist ca Eminescu o lasă este, cu toate calitățile și defectele ei, ceva sfânt - I.L. Caragiale

Un Eminescu examinat *politically correct* ar fi ultima măciucă la carul cu oale!

Nu încapă îndoială că *Eminescu* a fost **naționalist, xenofob, cu pulsiuni răsiste și antisemite ...**

omul deplin al culturii românești!

Un „poet național” intangibil nu mai este cu adevărat citit?

Mihai la 16 ani

Eminescu poetul național

Seria de articole „Dosarele patrimoniului” a consemnat și o întrebare, atribuită lui André Malraux: „Secolul XXI va fi religios sau nu va fi deloc? Întrebare, care - în ultimii ani - s-a reformulat treptat în „secolul XXI va fi unul pandemic sau nu va mai fi deloc?”. De 15 ianuarie - la sărbătorirea zilei nașterii poetului național - Ziua Culturii Naționale - amintim că revista „Luceafărul” găzduia în rubrica „Fragmente” câteva gânduri în memoria lui Eminescu, cel care nota cugetarea: „Numai Arta națională are rațiune de a fi, numai ea naște în inimile indivizilor întărirea și intensivitatea aceluși simțământ subiectiv care-i face ca toți să se numere membrii aceluiaș corp. M. Eminescu”. I.L. Caragiale scria: „Lucrarea ce un mare artist ca Eminescu o lasă este, cu toate calitățile și defectele ei, ceva sfânt, fiindcă în ea se ntrupează pipăit, și pentru o vieță mai durabilă decât chiar a neamului său întreg, gândiri și simțiri de veacuri ale acestuia, și de aceea, fără teamă de exagerare, s’a putut zice că o așa lucrare este patrimoniul omenirii întregi, nu numai al unui neam».

Invităm cititorii să revadă poezia lui Veronica Micle, intitulată sugestiv „Lui Eminescu”:
«Vârful’ nalt al piramidei ochiul meu abia-l atinge .../ Lâng’acest colos de piatră vezi tu cât de mică sânt./ Astfel tu’n a cărui minte universul se resfrânge./ Al tău geniu peste veacuri rămâne-va pe pământ./ Și dorești a mea iubire ... Prin iubire pân’ la tine/ Să ajung și a mea soartă azi de

soarta ta s'o leg./ Cum să fac! Când eu micimea îmi cunosc atât de bine./ Când măreața ta ființă poate nici n'o înțeleg./ **Geniu tu, planează'n lume! Lasă-mă în prada sortii/** Și numai din depărtare, când și când, să te privesc./ Martora măririi tale să fiu pân' la pragul morții/ Și ca pe-o minune'n taină să te-ador, să te slăvesc./ 28 august 1885. **Veronica Micle**».

Diplomația publică și culturală românească organizează o serie de acțiuni și evenimente care promovează cultura noastră, obiectivul declarat fiind afirmarea elementelor extraordinare și autentice care ne definesc în contextul valorilor patrimoniului cultural mondial. Contextul actual este marcat atât de efectele pandemiei globale dar și de o dezbatere prea puțin mediatizată - în România - legată de conceptul „**corectitudinii politice**” – cunoscut mai mult sub termenul „**Political Correctness**” (PC) sau „**politically correct**”. Ideea de bază a noii politici culturale - susținută la nivel global - este ca toți oamenii să-și controleze discursul public și să acționeze astfel încât să nu excludă, ofenseze sau să marginalizeze un grup sau mai multe de oameni dezavantajați social sau marginalizați. Internetul dă posibilitatea tuturor să se informeze asupra evoluției și consecințelor acestei dezbateri, termenul fiind conceput - în SUA în a doua jumătate a sec. al XIX-lea-, cu scopul perfect onorabil: a evalua corectitudinea (gramaticală, morală și juridică) a limbajului judiciar, administrativ și politic privind dreptul constituțional și civil, grupurile-țintă fiind anumite „minorități dezavantajate” - unele chiar majorități: ex. femeile - dar și afroamericani, dar și o serie de categorii de persoane cu dizabilități: bâlbâiții, cocoșaii, șchiopii, delincvenții, etc.

Baza „**politically correct**” este asigurată prin două mari idei: 1. Limbajul curent conține termeni considerați jignitori de persoanele care aparțin unor minorități etc. Folosirea termenului - de ex.: „țigani” - perpetuează o situație de discriminare; 2. Înlocuirea termenilor jignitori cu alții neutri reduce discriminarea și promovează buna înțelegere.

Marele istoric Nicolae Iorga îl numea pe Mihai Eminescu „**expresia integrală a sufletului românesc**” (1929), iar după aproape o jumătate de secol, filozoful Nicolae Noica să-l redefească ca „**omul deplin al culturii românești**” (1975). Marele critic literar George Călinescu l-a numit „**poetul național**”, făcând o veritabilă distincție, față de sintagma „**poetul oficial**” - Vasile Alecsandri. În ultimele decenii, o nouă generație de literați și comentatori nu au ezitat să-l conteste atât pe poetul cât și pe publicistul Eminescu, prin prisma teoriilor „**corectitudinii politice**”. Criticul și istoricul literar, acad. Nicolae Manolescu, prezintă situația în „**Istoria critică a literaturii române**” (2008): « (...) **Orice formă de cult este mortifiantă.**

Un „poet național” intangibil nu mai este cu adevărat citit. Uitat într-o slavă stătătoare, el riscă puternice reacții de contestare. Sigur că destule din aprecierile nefavorabile poetului din faimosul număr din *Dilema*, 1998 (culese apoi în volumul *Cazul Eminescu*, 1999) trebuie luate *cum grano salis*. Dar cel puțin două lucruri se cuvin reținute. Primul este că, fie și din dorința de a șoca, tinerii colaboratori ai revistei i-au negat lui Eminescu orice interes actual, și nu doar publicistului *politically correct*, ce e drept, ci și poetului. (...) **Nu începe îndoială că Eminescu a fost naționalist, xenofob, cu pulsuni rasiste și antisemite** tot mai vii spre sfârșitul vieții, un conservator radical, ca Burke, dacă putem spune așa, filosof evoluționist al istoriei, adept al dezvoltării firești a statului natural și adversar al celui contractual al lui Rousseau, un ideolog care detesta individualismul liberal și socotea nefast pentru sănătatea nației rolul economic și politic al

păturii superioare (pătură, în realitate, formată nu numai din alogeni și care era cea dintâi clasă de mijloc din istoria noastră). (...) **Problema care se pune astăzi nu e de a-l absolvi pe gazetarul politic de erorile sale de gândire, nici cu atât mai puțin, de a le privi prin prisma înțelegerii actuale a lucrurilor. Un Eminescu examinat *politically correct* ar fi ultima măciucă la carul cu oale.**

Problema este de a-i raporta ideile la acelea ale epocii sale și de a le judeca cu onestitate intelectuală».

Conferința UNESCO (de la finele anului 2019) a adoptat o rezoluție pentru proclamarea anului 2022 „**An Internațional al științelor de bază pentru dezvoltarea durabilă**”, mesajul comunității științifice internaționale fiind acela de sporire a conștientizării globale a științelor de bază pentru intensificarea cercetării, educației și dezvoltării în aceste domenii. Uniunea Europeană a declarat 2022 - „**Anul European al Tineretului**”, fiind anunțate conferințe, evenimente și inițiative pentru a onora eforturile tinerilor în a depăși decepțiile experimentate în timpul pandemiei. Tirana - capitala Albaniei - este în 2022 „**Capitala Europeană a Tineretului**”, după Klaipeda (Lituania, 2020), pregătindu-se Lublin (Polonia, 2023), partener oficial fiind Congresul Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei. Anul 2022 este și anul internațional al pescuitului artizanal și al acvaculturii, dar și anul internațional al sticlei. **Știați că în Avrig s-a închis Fabrica de sticlă, fondată la 1625?**

Guvernul României a anunțat că România sărbătorește anul 2022 – „**Anul Smarandei Brăescu**”, prima femeie parașutist cu brevet din România și campioană europeană (1931) și mondială (1932). Născută la Hănțești, Buciumeni, Galați (1897) și decedată la Cluj (1948), Smaranda Brăescu a doborât recorduri în parașutism și aviație, fiind supranumită „**Regina Aerului**”.

Cotidianul „**Tribuna**” sărbătorește anul 2022 - dedicându-l prozatorului și publicistului tribunist **Ion Agârbiceanu** (1882-1963) - și amintind tuturor cititorilor că **Sibiul a fost și a rămas un oraș normal și tânăr, din 1191**; iar din 2007 a promovat cultura prin normalitate, drumul spre lumina cunoașterii făcându-se și prin cunoașterea trecutului!

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<https://www.tribuna.ro/stiri/actualitate/2022-dosarele-patrimoniului-xcvii-lui-eminescu-al-tau-geniu-pestevacuri-ramane-va-pe-pamant-ce-e-politically-correct-expresia-integrala-a-sufletului-romanesc-162401.html>

În: Tribuna, 13 ianuarie 2022